Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė. ES perėjimo prie skaitmeninės darbo aplinkos valdymo koncepcijos – svarbus indėlis į baltąją knygą dėl darbo ateities

(tiriamoji nuomonė ES Tarybai pirmininkaujančios Austrijos prašymu)

(2018/C 367/03)

Pranešėja **Franca SALIS-MADINIER**

Bendrapranešėjis **Ulrich SAMM**

Nuomonė ES Tarybai pirmininkaujančios Austrijos prašymu	2018 m. vasario 12 d. raštas
Teisinis pagrindas	Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 straipsnis
	Darbo tvarkos taisyklių 29 straipsnio 1 dalis
	Tiriamoji nuomonė
Biuro sprendimas	2018 3 13
Atsakingas skyrius	Užimtumo, socialinių reikalų ir pilietybės skyrius
Priimta skyriuje	2018 6 6
Priimta plenarinėje sesijoje	2018 7 11
Plenarinė sesija Nr.	536
Balsavimo rezultatai	152/1/4
(už / prieš / susilaikė)	

1. **Išvados ir rekomendacijos**

1.1. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) remia teisingą perėjimą prie skaitmeninių technologijų, grindžiamą pagarba ES vertybėms, kuriomis skatinamas visiškas užimtumas, socialinė pažanga, aukšto lygio apsauga, skurdo ir nelygybės mažinimas.

1.2. EESRK ragina siekti, kad naujųjų technologijų teikiamomis milžiniškomis galimybėmis galėtų pasinaudoti visi: dirbantieji, piliečiai, įmonės. Šiame procese neturėtų būti pralaimėjusiųjų. EESRK ragina siekti, kad naujųjų technologijų teikiamomis milžiniškomis galimybėmis galėtų pasinaudoti visi: dirbantieji, piliečiai, įmonės. Šiame procese neturėtų būti pralaimėjusiųjų. Politika visų pirma turi būti siekiama stiprinti individualias mokymosi galimybes, kad visi piliečiai įgytų tinkamų įgūdžių, ir kolektyviai organizuojamas socialinės apsaugos sistemas, kad būtų galima užtikrinti galimybes gauti socialinio draudimo pašalpas, numatytas Pagrindinių teisių chartijoje, Geteborge Europos institucijų paskelbtuose prioritetuos įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijose.

1.3. Dėl skaitmeninimo, automatizavimo ir dirbtinio intelekto poveikio darbo vietos gali keistis. EESRK mano, kad svarbiausia užtikrinti Europos darbuotojų kvalifikaciją, ypač tų darbuotojų, kurių kvalifikacijos lygis ir pasenę įgūdžiai jiems neleidžia užimti naujų darbo vietų arba tų darbo vietų, kurios keisis įdiegus technologijas. Jis pabrėžia, kad reikia nedelsiant ES lygmeniu ir valstybėse narėse parengti politiką pirminiam mokymui ir mokymuisi visą gyvenimą keisti siekiant sudaryti palankesnes sąlygas diegti atitinkamus mokymo metodus, kurie padėtų ugdyti kūrybinius ir skaitmeninius įgūdžius, vis reikalingesnius naujose darbo vietose.

1.4. Įvairovė turi būti vienas prioritetų: padėtis kelia nerimą tuose sektoriuose, kuriuose svarbus skaitmeninis aspektas; juose yra labai mažai moterų ([1]). Svarbu stebėti ir vertinti šias tendencijas ir skatinti moterų galimybes įsidarbinti šiuose sektoriuose.

([1]) Europos Komisija (2018 m.) „Moterys skaitmeniniame amžiuje“ (anglų kalba).

1.5. EESRK pažymi, kad tik 0,3 % visų ES viešųjų išlaidų ([2]) skiriama investicijoms į socialinę politiką. Turėtų būti skirta pakankamai lėšų, visų pirma pagal būsimą daugiametį ES biudžeto planą laikotarpiui po 2020 m. ([3]) šiai politikai stiprinti ir perėjimui prie skaitmeninių technologijų darbo pasaulyje paremti, kad jos būtų naudingos darbuotojams, įmonėms ir visai visuomenei.

1.6. Papildomų išteklių galima gauti skaitmeninimo pagalba padidinus našumą. EESRK rekomenduoja, kad socialinis dialogas dėl pridėtinės vertės paskirstymo būtų organizuojamas sektoriaus ir įmonės lygmeniu, kad būtų susitarta dėl naudojimo būdo.

1.7. Siekiant apimti visas lanksčias užimtumo formas, kurioms galimybes sudaro skaitmeninimas, ir nei vieno darbuotojo nepalikti nuošalyje ([4]), EESRK mano, kad vienu prioritetų turėtų būti socialinės apsaugos sistemų kokybės ir finansinio tvarumo išsaugojimas. Jis ragina Europos Komisiją ir valstybes nares rengti dialogą su socialiniais partneriais siekiant suderinti socialinės apsaugos sistemas, kad jos pirmiausia būtų naudingos darbuotojams, kurie dėl savo statuso negali pakankamai naudotis šiomis sistemomis.

1.8. EESRK savo tyrime primena, kad diegiant naująsias technologijas, pavyzdžiui, robotus ar protingas mašinas, svarbu iš anksto informuoti darbuotojų atstovus ir su jais konsultuotis, taip pat būtina surengti kolektyvines derybas šiems technologijų nulemiamiems pokyčiams paremti ([5]). Jis taip pat primena, kad Europos darbų tarybų direktyvoje numatyta, jog šias konsultacijas rengti privaloma ([6]).

1.9. Dirbtinio intelekto klausimu EESRK pabrėžia, kad nepakankamos žinios apie tai, kaip veikia algoritmai ir kaip jie generuoja sprendimus, kurių žmonės negali kontroliuoti, kelia didžiulių problemų ES ir esminių klausimų dėl visuomenės, kurioje norime gyventi. EESRK jau yra pabrėžęs, kad naujojoje darbo aplinkoje itin svarbu apibūdinti žmogaus ir mašinos santykį. Svarbiausia laikytis požiūrio, kad mašinas kontroliuoja žmogus ([7]).

1.10. EESRK remia Europai konkurencinį pranašumą ([8]) suteikiančias bendras politikos strategijas ir skatina plėtoti socialiniu požiūriu atsakingą dirbtinį intelektą, kuris tarnautų visuomenės labui. Pabrėžia, kad ES turėtų remti naują mokslinių tyrimų sritį – kognityvinę ergonomiką, kurios tikslas – priimti priemones, kurios skatintų naudotis į žmogų orientuotomis pažangiosiomis technologijomis.

2. **Įžanga**

2.1. EESRK jau išdėstė savo pozicijas trijose tiriamosiose nuomonėse dėl naujų darbo formų ir darbo ateities ([9]), kurias parengti paprašė Europos Sąjungos Tarybai pirmininkavusios Estija ir Bulgarija. Šios nuomonės buvo papildytos platesnio pobūdžio svarstymais „Socialiniu požiūriu tvari koncepcija skaitmeniniame amžiuje“, kurie vyko ES pirmininkavusios Bulgarijos prašymu rengiant kitą tiriamąją nuomonę ([10]).

2.2. EESRK nepritaria teiginiui, kad „dėl skaitmeninimo bus ir laimėjusių, ir pralaimėjusių“. Šioje nuomonėje EESRK pateikia pasiūlymų, kaip užtikrinti, kad skaitmeninimas būtų naudingas visiems piliečiams ir kad niekas neliktų nuošalyje.

2.3. Tam, kad dalis piliečių ir darbuotojų neliktų nuošalyje, turi būti padidintos išlaidos investicijoms į socialinę politiką, kurios šiuo metu sudaro tik 0,3 % visų ES išlaidų ([11]). Turėtų būti skirta pakankamai lėšų, visų pirma pagal būsimą daugiametį ES biudžeto planą laikotarpiui po 2020 m. ([12]) skaitmeninėms transformacijoms darbo afplinkoje paremti.

2.4. EESRK pabrėžia, kad siekiant automatizavimo naudos visai visuomenei, ES ir jos valstybės narės turi gebėti remtis gerai veikiančia ir kokybiška mokymosi visą gyvenimą sistema, nuolatiniu suinteresuotųjų subjektų socialiniu dialogu, atitinkamomis kolektyvinėms derybomis ir tinkama apmokestinimo sistema.

([2]) COM(2017) 206 final, p. 28.
([3]) OL C 262, 2018 7 25, p. 1.
([4]) OL C 303, 2016 8 19, p. 54 ir OL C 129, 2018 4 11, p. 7.
([5]) EESRK (2017 m.) Skaitmeninimo ir užsakomųjų paslaugų ekonomikos poveikis darbo rinkai ir padariniai užimtumui bei darbo santykiams.
([6]) OL L 122, 2009 5 16, p. 28.
([7]) OL C 288, 2017 8 31, p. 1.
([8]) OL C 288, 2017 8 31, p. 1.
([9]) OL C 434, 2017 12 15, p. 36 ir OL C 237, 2018 7 6, p. 8.
([10]) OL C 237, 2018 7 6, p. 1.
([11]) Europos Sąjunga (2017 m.). Diskusijoms skirtas dokumentas dėl socialinio Europos aspekto, p. 24.
([12]) OL C 262, 2018 7 25, p. 1.

2.5. Reikia skubiai imtis veiksmų jau dabar siekiant užtikrinti reikiamų įgūdžių pasiūlą ateityje, kad ES ir visos jos valstybės narės išliktų kompetentingos ir galėtų steigti naujas įmones ir kurti naujas darbo vietas, kad žmonės visos savo profesinės veiklos metu galėtų integruotis darbo rinkoje ir būtų užtikrinta gerovė visiems.

3. **Žmogui tarnaujantis dirbtinis intelektas siekiant teisingo ir kokybiško perėjimo**

3.1. EESRK atkreipia dėmesį į iššūkius, kylančius Europai dėl dirbtinio intelekto. Tai technologijų visuma, kuria siekiama kompiuterių pagalba atlikti kognityvines užduotis, kurias paprastai vykdo žmonės.

3.2. Jei skaitmeninimas ir dirbtinis intelektas, kuris darosi vis galingesnis ir tobulesnis, turi būti naudingi dirbantiesiems, piliečiams, įmonėms, valstybėms narėms ir ES, jie turi būti kontroliuojami, o galimas neigiamas jų poveikis – numatomas ir reguliuojamas.

3.3. EESRK mano, kad nauja vadinamųjų pažangiųjų paramos robotų karta yra galimybė, kuria galės pasinaudoti visa visuomenė. Šie robotai gali tapti tikrais darbuotojų partneriais, palengvindami kasdienį jų darbą, kad jis keltų mažiau streso. Jie taip pat gali padėti fizinę ar kognityvinę negalią turintiems asmenims, juo labiau – riboto judumo žmonėms.

3.4. EESRK dar kartą pabrėžia ([13]), kad požiūrio „valdo žmogus“ reikia laikytis visame skaitmeninimo procese. Mūsų visuomenė turi įveikti baimę, kad dirbtinio intelekto sistemos vieną dieną gali priimti sprendimą svarbiais mūsų gyvenimo klausimais be žmogaus dalyvavimo. Požiūriu „valdo žmogus“ apibrėžiamas principas, užtikrinantis, kad aiškus mašinų vaidmuo – padėti žmonėms, o sudėtingiausi žmonėms rūpimi klausimai, pavyzdžiui, atsakomybės prisiėmimas, prieštaringų ir (arba) etinių ar neracionalaus elgesio klausimų sprendimas, ir toliau lieka žmogaus žinioje. Šis bendras principas gali būti laikomas pagrindiniu principu rengiant būsimus reglamentus.

3.5. Kaip EESRK pažymėjo nuomonėje savo iniciatyva dėl dirbtinio intelekto ([14]), algoritmų kontrolė ir jų skaidrumas yra didžiulis iššūkis mūsų demokratijai ir pagrindinėms laisvėms, taip pat ir darbo rinkoje. Socialiai ir etiškai atsakingas perėjimas prie skaitmeninių technologijų turi būti ES tikslas. EESRK remia Europai konkurencinį pranašumą suteikiančias bendras politikos strategijas. Jis brėžia, kad ES turėtų remti naują mokslinių tyrimų sritį – kognityvinę ergonomiką, kurios tikslas – priimti priemones, kurios skatintų naudotis į žmogų orientuotomis pažangiosiomis technologijomis.

3.6. Taikant šališkus algoritmus gali būti priimami tokie sprendimai ir pasirinkimai, kuriais dar labiau pabrėžiama diskriminacija įmonėse, pavyzdžiui, priimant į darbą ir apskritai žmogiškųjų išteklių srityje ([15]). Tačiau tinkamai programuojant duomenis ir algoritmus įdarbinimas ir žmogiškųjų išteklių politika gali būti vykdomi „pažangiau“ ir teisingiau.

3.7. Europos mokslo darbuotojai, inžinieriai ir verslininkai, kurie padeda kurti, vystyti ir parduoti dirbtinio intelekto sistemas, turi veikti vadovaudamiesi etinės ir socialinės atsakomybės kriterijais. Etikos ir humanitarinių mokslų įtraukimas į inžinerijos mokymo programas gali būti tinkamas atsakas sprendžiant šią problemą ([16]). Būtų naudinga priimti dirbtinio intelekto elgesio kodeksą.

3.8. EESRK norėtų atkreipti dėmesį į dirbtinio intelekto keliamą grėsmę kibernetiniam saugumui ir privatumui. Naujosios technologijos suteikia galimybę daug lengviau pagaminti aukštos kokybės netikras nuotraukas, vaizdo įrašus, kalbas ir tekstus. Kad būtų galima kovoti su šia rimta grėsme, ES politikoje tam turi būti teikiama didžiausia pirmenybė.

([13]) OL C 288, 2017 8 31, p. 1.
([14]) OL C 288, 2017 8 31, p. 1.
([15]) TDO (2018 m.) „Impact des technologies sur la qualité et la quantité des emplois“, C. Villani (2018 m.), „Donner un sens à l'intelligence artificielle: Pour une stratégie nationale et européenne“.
([16]) Žr. Cédric Villani pranešimą dėl dirbtinio intelekto (2018 m. kovo mėn.).

4. **Bendrosios pastabos**

4.1. *Poveikis užimtumui*

4.1.1. Automatizavimo, skaitmeninimo ir dirbtinio intelekto poveikio, kurį jie darys užimtumo lygiui įvairiuose gamybos procesuose, klausimas yra labai prieštaringas. Priklausomai nuo taikomos metodikos – užduočių ar užimtumo analizė – šios įžvalgos dėl prarandamų darbo vietų nepaprastai skiriasi ([17]).

4.1.2. Kokie bebūtų šie skirtumai, aišku viena, kad daugumai darbo vietų skaitmeninimas padarys poveikį; vienos profesijos jį pajus labiau negu kitos, o kai kurios profesijos gali netrukus visai išnykti ([18]). Dar kitos profesijos pasikeis ir bus reikalinga persikvalifikuoti.

4.1.3. Automatizavimo poveikis darbo vietoms labai skiriasi Europos Sąjungos valstybėse narėse ([19]). Remiantis EBPO tyrimu, automatizavimo poveikis darbo vietoms Jungtinėje Karalystėje, Šiaurės šalyse ir Nyderlanduose paprastai yra mažesnis, nei darbo vietoms Rytų ir Pietų Europoje ([20]). Šiuos skirtumus lemia įvairūs veiksniai: skiriasi užduočių organizavimas ekonomikos sektoriuose, skiriasi sektorių struktūros ir investicijos (tos šalys, kurios dar neįdiegė technologijų, galinčių pakeisti darbo jėgą, ir dar neinvestavo į jas, turi užduočių struktūrą, kuri yra palankesnė automatizavimui). Taip pat skiriasi apskritai darbo vietų organizavimas ar darbuotojų išsilavinimo lygis.

4.2. *Užtikrinti visų piliečių bendrąsias kompetencijas*

4.2.1. Atsižvelgiant į tai, atitinkami įgūdžiai gali padėti ES valstybėms narėms geriau integruotis į globalizuotas rinkas ir specializuotis pažangiausių technologijų srityje su novatoriškiausiomis įmonėmis, neatsiliekančiomis nuo pažangos. Norint to pasiekti, visuose sektoriuose reikia darbuotojų, kurie turėtų ne tik puikių kūrybinių kognityvinių gebėjimų (raštingumo, gebėjimo skaičiuoti ir spręsti sudėtingus uždavinius), bet ir vadybos įgūdžių, komunikacijos gebėjimų ir mokymosi pajėgumų.

4.2.2. Prioritetinės priemonės ir didesnė parama turi būti skiriamos tiems darbuotojams, kurie dirba žemos kvalifikacijos darbą, turintį didelį automatizavimo, transformavimo, pakeitimo ar net išnykimo potencialą.

4.2.3. Europos Sąjungoje vis didėja atotrūkis tarp įgūdžių ir būsimų darbo vietų. ES valstybėse narėse 22 % darbuotojų gali neturėti tinkamų skaitmeninių įgūdžių, reikalingų norint neatsilikti nuo pažangos jų darbe ([21]). Nuo 2008 m. vidutinė nedarbo ir ilgalaikio nedarbo trukmė išaugo, visų pirma žemos kvalifikacijos darbuotojų.

4.2.4. Kaip nurodyta neseniai parengtoje EESRK nuomonėje, esant tokiems sunkumams bedarbiams patekti į darbo rinką, reikia skubiai spręsti mokymo ir įgūdžių klausimą ([22]) pasitelkiant socialinį dialogą sektorių, teritorijų, nacionaliniu ir Europos lygmenimis, kad visiems darbuotojams būtų suteikta galimybė gauti kokybišką darbo vietą ir tobulėti profesinės karjeros metu.

4.3. *Pakeisti pirminį mokymą ir skatinti mokymąsi visą gyvenimą*

4.3.1. EESRK pabrėžia, kad siekiant atremti šiuos iššūkius reikia nedelsiant ES lygmeniu ir valstybėse narėse parengti politiką pirminiam mokymui ir mokymuisi visą gyvenimą keisti siekiant sudaryti palankesnes sąlygas diegti atitinkamus mokymo metodus, kurie padėtų plėtoti kūrybinius įgūdžius, kurie darosi vis reikalingesni.

4.3.2. Viena bendra politika Europos lygmeniu gali būti neveiksminga, nes valstybėms narėms kyla skirtingos problemos, bet visiems būtina politika, skirta sumažinti atotrūkį tarp esamų įgūdžių ir ateities darbo vietų ([23]).

([17]) L. Nedelkoska ir G. Quintini (2018 m.) „Automation, skills use and training“. EBPO darbiniai dokumentai socialiniais, užimtumo ir migracijos klausimais, Nr. 202, EBPO leidykla, Paryžius.
([18]) „France Strategie“ (2018 m.) „Intelligence artificielle et travail: rapport à la ministre du travail et au secrétaire d'État auprès du premier ministre, chargé du numérique“.
([19]) CEDEFOP (2018 m.) „Insights into skill shortages and skill mismatch: learning from Cedefop's European skills and job survey“.
([20]) L. Nedelkoska ir G. Quintini (2018 m.) „Automation, skills use and training“. EBPO darbiniai dokumentai socialiniais, užimtumo ir migracijos klausimais, Nr. 202, EBPO leidykla, Paryžius.
([21]) CEDEFOP (2018 m.) „Insights into skill shortages and skill mismatch: learning from Cedefop's European skills and job survey“.
([22]) OL C 237, 2018 7 6, p. 8.
([23]) CEDEFOP (2018 m.) „Insights into skill shortages and skill mismatch: learning from Cedefop's European skills and job survey“.

4.4. *Pagrindiniai punktai dėl diskriminacijos darbe ir visuomenėje pavojaus*

4.4.1. *Vyrų ir moterų lygybė*: ateities darbo vietos, labiausiai pripažintos ir geriausiai apmokamos darbo vietos bus gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse, visų pirma informacinių technologijų (IT) srityje. Lyčių įvairovė turi būti vienas prioritetų: padėtis kelia nerimą tuose sektoriuose, kuriuose svarbus skaitmeninis aspektas; juose yra labai mažai moterų ([24]). Svarbu stebėti ir vertinti šias tendencijas, taip pat skatinti moterų galimybes įsidarbinti šiuose sektoriuose siekiant ateityje išvengti didesnės nelygybės darbo rinkoje ([25]).

4.4.2. *Nelygybė dėl amžiaus*: permainos darbo rinkoje daro poveikį ir įvairaus amžiaus darbuotojų įdarbinimo sąlygoms. Šie pokyčiai gali turėti poveikį tvariam darbui visos profesinės karjeros metu. Pavyzdžiui, terminuotos darbo sutartys, kurios šiuo metu (nepagrįstai) sudaromos dažniausia su jaunais darbuotojais ([26]), vėliau gali būti taikomos ir vyresnio amžiaus darbuotojams, taip pat ir galimos jų pasekmės. Tuo pat metu su skaitmeninimu susijusi technologijų plėtra gali suteikti galimybių ir vyriausio amžiaus darbuotojams. Atliekant darbo tyrimus būtina stebėti šiuos pokyčius.

5. **Novatoriškas ir įžvalgus socialinis ir pilietinis dialogas**

5.1. Į socialinį dialogą visais lygmenimis – Europos, nacionaliniu, sektorių, teritorijų ir įmonių – turi būti visapusiškai įtraukti skaitmeniniai klausimai ir plėtojama prognozavimo politika, grindžiama atitinkamais duomenimis apie profesijas, kurioms permainos daro poveikį, naujai sukuriamas darbo vietas ir reikalingus įgūdžius, kuriuos reikėtų tobulinti norint užimti šias naujas darbo vietas.

5.2. Socialinio dialogo metu turi būti išsamiau aptariamos darbo sąlygos vykstant automatizavimui, kad būtų atsižvelgta į naujus pavojus ir galimybes. Europos Komisija turėtų išanalizuoti socialinio dialogo rezultatus – susitarimus skirtingose ES valstybėse narėse ir sektoriuose – siekiant įgyvendinti šiuos rezultatus (teisė būti atsijungusiam ([27]), susitarimai dėl nuotolinio darbo, su asmeniu susietos perleidžiamos teisės, su platformomis pasirašytas kolektyvinis susitarimas ([28]) ir t. t.) ([29]).

5.3. Siekiant apimti visas lanksčias užimtumo formas, kurioms galimybes sudaro skaitmeninimas, ir nei vieno darbuotojo nepalikti nuošalyje ([30]), EESRK mano, kad vienu prioritetų turėtų būti socialinės apsaugos sistemų kokybės ir finansinio tvarumo išsaugojimas, atsižvelgiant į Europos socialinių teisių ramstį. Komitetas ragina Europos Komisiją ir valstybes nares surengti dialogą su socialiniais partneriais siekiant suderinti socialinės apsaugos sistemas ir naujas darbo formas.

5.4. Papildomų išteklių galima gauti skaitmeninimo pagalba padidinus našumą. Socialinis dialogas dėl pridėtinės vertės paskirstymo ir perskirstymo turi būti organizuojamas sektoriaus ir įmonės lygmeniu.

5.5. Kalbant apie mokesčius, mokesčių sistemų pertvarkymas turi būti atidžiai įvertintas, siekiant užtikrinti, kad bet kokių rūšių pajamoms – ar jos gaunamos tradiciškai organizuojamuose sektoriuose, ar dalijimosi ekonomikoje – būtų taikomas panašaus lygio apmokestinimas.

5.6. Pilietinės visuomenės suinteresuotieji subjektai turėtų aktyviai dalyvauti vykstant šiems pokyčiams. Mokymo politika, skirta sparčių technologinių pokyčių požiūriu pažeidžiamoms grupėms, dirbtinio intelekto plėtojimo ir skaitmeninimo politika, kurių poveikis aktualus visiems piliečiams, pateisina ypač svarbų pilietinės visuomenės organizacijų vaidmenį.

2018 m. liepos 11 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto pirmininkas
Luca JAHIER

([24]) EK (2018 m.) „Moterys skaitmeniniame amžiuje“ (anglų kalba).
([25]) EK (2015 m.) „Monitoring the digital economy & society 2016-2021“.
([26]) EUROFOUND (2017 m.) „Non-standard forms of employment: Recent trends and future prospects“, p. 7, ir EUROFOUND (2017 m.) „Working conditions of workers at different ages“.
([27]) OL C 237, 2018 7 6, p. 8.
([28]) Žr. Danijoje pasirašytą susitarimą.
([29]) OL C 434, 2017 12 15, p. 30.
([30]) OL C 303, 2016 8 19, p. 54 ir OL C 129, 2018 4 11, p. 7.